

شب گذشته (۱۴ آذر) رئیس‌جمهور در برنامه تلویزیونی با مردم در خصوص عملکرد ۱۰۰ روزه دولت سخن گفت؛ از مباحث داخلی مانند واکسن و مشکل کم‌آبی تا مباحث مربوط به سیاست خارجی همچون سازمان شانگهای، سوآپ گازی با ترکمنستان و بالاخره مذاکرات هسته‌ای که نوشتن در خصوص هر کدام مجال کافی می‌خواهد که در این مقال نمی‌گنجد؛ اما این گزارش نکات قابل تأملی داشت که به چند مورد اشاره می‌شود.

نکات تحلیلی: ۱- رئیس‌جمهور زمانی که در خصوص نواقص و مشکلات سخن می‌گفت، ورود مصداقی و به اصطلاح کف میدانی داشت که حاکی از تسلط وی بر چالش‌های کشور بود؛ این مورد یکی از برکات سفرهای استانی رئیس‌جمهور است؛ چراکه باعث شده تا رئیس‌جمهور از کلی‌گویی پرهیز نموده و با زبان بی‌تکلف، صریح و با اشراف نسبت به موضوعات مختلف، با مردم سخن بگوید. ۲- رعایت اخلاق و فرهنگ‌سازی برای گفتگو با مردم یکی دیگر از ویژگی سخنان دیشب رئیس‌جمهور بود. مردم طی سال‌ها عادت کرده بودند که منشأ مشکلات، دولت‌های گذشته معرفی شود و در همین گفتگو نیز رئیس‌جمهور می‌توانست لااقل در موضوع واکسن و خزانه خالی در زمان تحویل گرفتن دولت، با کنایه از دولت قبل سخن بگوید؛ اما ترجیح داد تا با تمرکز بر اقدامات دولت سیزدهم، در راه فرهنگ‌سازی گفتگوی درست با مردم قدم بردارد. ۳- توفیقات بیان‌شده از بحث واکسن تا ارتباط مؤثر با کشورهای همسایه همچون ترکمنستان و تاجیکستان و قراردادهای مهم و تأثیرگذار با سایر کشورها و عضویت ایران در سازمان شانگهای و... به‌خوبی نشان داد که دولت در امر مهم تبلیغات و عملیات رسانه‌ای توفیق چندانی مانند سایر عرصه‌ها نداشته است؛ چراکه بسیاری از این موارد به‌خوبی در افکار عمومی انعکاس نیافته و بخشی از مردم از این دستاوردها و تأثیرات آن اطلاعی ندارند.

نکته پایانی: شاید بتوان گفت که برجسته‌ترین ویژگی سخنان رئیس‌جمهور، امیدآفرینی بر مبنای واقعیات و نه بر اساس وهمیات بود. تجربیات موفق دولت در ۱۰۰ روز اخیر بدون اتکا به غرب و حتی بدون FATF و به دنبال آن واکنش مثبت مردم و رضایت ۷۲ درصدی از رئیس‌جمهور به اعتراف موسسه گالوپ، به‌خوبی نشان داد که کار صادقانه برای مردم همراه با مجاهدت و آنچه رئیس‌جمهور آن را کار بسیجی‌وار نامید، باعث امیدواری مردم نسبت به آینده و مشارکت ایشان برای حل مشکلات خواهد شد.

(نویسنده: مصطفی برزکار)

تقلای گسترده

عربستان سعودی به دنبال نقش آفرینی بیشتر و گسترده‌تر در عرصه منطقه‌ای است و این امر را در تحولات اخیر از لبنان گرفته تا موضوع مذاکرات دوجانبه با ایران، نشان داده است. ریاض همچنین طی چند وقت اخیر تحرکات سیاسی گسترده‌ای با سفر مکرون به این کشور و سفر منطقه‌ای بن سلمان به بعضی کشورهای منطقه ترتیب داده است.

گزاره‌های تحلیلی: ۱- سفر منطقه‌ای بن سلمان که از امروز دوشنبه به ۵ کشور عربی عمان، بحرین، قطر، امارات و کویت آغاز خواهد شد، بیشتر در راستای حل بحران یمن و باتلاقی است که عربستان در آن گرفتار شده است. اخیراً عربستان طرحی را برای پایان جنگ در یمن اعلام کرده که مبنای آن تثبیت دولت منصور هادی در یمن و پذیرش آن توسط طرفین است. به‌هرحال، عربستان برای اجرای این طرح نیاز به همراهی کشورهای عربی دارد و در این میان حساب ویژه‌ای بر روی قطر و امارات باز کرده است. هرچند امارات با تثبیت شدن دولت منصور هادی بر یمن مخالف است، زیرا این امر را به‌منزله کاهش نفوذ خود در یمن می‌داند. همچنین این طرح عربستان با مخالفت جدی انصارالله مواجه خواهد شد، زیرا دولت منصور هادی یک‌بار امتحان خود را پس داده است و از سوی دیگر رولت خودخوانده وی در عدن با بسیاری از گروه‌های تروریستی همکاری دارد. درنتیجه عربستان با همراهی کشورهای عربی منطقه به دنبال دو هدف است: اول؛ تحمیل قطعنامه ۲۲۱۶ بر انصارالله، دوم؛ تثبیت دولت منصورهادی بر یمن بر اساس طرح شورای همکاری خلیج فارس. ۲- سفر مکرون به عربستان صرف‌نظر از نیاز مکرون به دلارهای سعودی برای انتخابات آینده، در راستای دو هدف صورت گرفته است: الف) فرانسه بعد از لغو قرارداد تسلیحاتی با استرالیا، به دنبال منبع جایگزینی برای فروش سلاح‌های خود است و در این راستا، عربستان بهترین خریدار برای این سلاح‌هاست که در طول سالیان گذشته نیز این امر اثبات شده است. ب) با توجه به حضور فرانسه در مذاکرات هسته‌ای با ایران، این کشور به دنبال ایجاد تعهد خود نسبت به عربستان برای در جریان قرار گرفتن ریاض از روند مذاکرات است. ۳- یکی از دلایلی که بن سلمان به بعضی کشورهای منطقه سفر خواهد کرد، ایجاد هماهنگی بین این کشورها در جهت یک راه‌حل پایدار از جانب کشورهای عربی برای مذاکرات هسته‌ای با ایران است.

نکته پایانی: درمجموع می‌توان گفت عربستان با افزایش تحرکات سیاسی در سطوح مختلف منطقه‌ای و بین‌المللی، در جهت ایجاد اجماع سازی در رابطه با پرونده یمن و پرونده مذاکرات هسته‌ای ایران است تا از این طریق در مذاکرات دوجانبه آینده با ایران برگ برنده‌های مختلفی از مسائل منطقه‌ای و هسته‌ای داشته باشد.

(نویسنده: محمدرضا فرهادی)

عطریانفر: در انتخابات ۱۴۰۰ شانس برای پیروزی نداریم

«محمد عطریانفر» عضو ارشد حزب کارگزاران سازندگی در گفتگو با روزنامه اعتماد اذعان کرده است که حتی در صورت تأیید صلاحیت جهانگیری، پزشکیان و شریعتمداری اصلاح‌طلبان شانس برای پیروزی در انتخابات ریاست جمهوری را ندارند. عطریانفر گفته است: «پیشاپیش روشن بود که ما در انتخابات ۱۴۰۰ امکان رقابتی تنگاتنگ با نیروهای اصلی جریان رقیب را نداریم. از نظر بنده و بسیاری از دوستان واقع بین تنها گزینه‌ای که احتمال پیروزی او، آن هم در صورت رسیدن به مرحله دوم مطرح است، آقای ظریف بود. حتی این احتمال را نسبت به پیروزی دومرحله‌ای دوست ارزشمندان آقای جهانگیری متصور نبودیم و متعاقباً دیگر افرادی که وارد گود کاندیداتوری شده بودند نیز به همین ترتیب به نظر ما شانس ندارند. اگر شورای نگهبان تصمیم می‌گرفت همه کاندیداهای جبهه اصلاحات از جمله آقایان جهانگیری، پزشکیان، شریعتمداری و دیگران را تأیید می‌کرد، باز احتمال پیروزی ما بسیار اندک بود و شخصاً معتقد بودم که در هیچ شرایطی به پیروزی نخواهیم رسید». البته که عقلای اصلاح‌طلب به کاهش جدی سرمایه اجتماعی این جریان اشراف دارند اما برخی از افراد این جریان می‌خواهند زیرکانه شکست‌های سنگین جریان اصلاحات در سه انتخابات اخیر را به ماجرای در صلاحیت عناصر مسئله‌دار مرتبط کنند.

باقری: از خواسته‌هایمان عقب نمی‌نشینیم

«علی باقری کنی» در گفت‌وگو با خبرگزاری آنسا بار دیگر بر مواضع صریح تهران مبنی بر لغو تحریم‌های ظالمانه آمریکا علیه ملت ایران تأکید و تصریح کرد که جمهوری اسلامی در این مسیر، از خواسته‌های خود عقب نخواهد نشست. معاون سیاسی وزیر امور خارجه در گفتگو با این رسانه ایتالیایی افزود: «با توجه به اینکه این آمریکا بود که در سال ۲۰۱۸ از توافق خارج شد، بنابراین واشنگتن باید گام نخست را بردارد. ایران در این مذاکرات برنامه‌های خود را در قالب دو متن پیشنهادی، یکی با موضوع لغو تحریم‌های ظالمانه و غیرقانونی و دیگری با موضوع هسته‌ای به طرف مقابل ارائه کرد. این پیشنهادها مبنای برای مذاکره است و طرف مقابل باید پاسخ مستند به پیشنهادها تیم ایران ارائه کند». مذاکره‌کننده ارشد کشورمان پیش‌از این در گفت‌وگو با الجزیره هم تأکید کرد که پیش‌نویس پیشنهادهایی که طرف ایرانی باهدف لغو تحریم‌های ظالمانه آمریکا به گروه ۱+۴ داده، به گونه‌ای است که طرف مقابل نمی‌تواند این پیشنهادها را رد کند.

لفاظی‌های توخالی

«ایهود باراک» نخست‌وزیر سابق رژیم صهیونیستی از رویکرد «نفتالی بنت» نخست‌وزیر کنونی این رژیم در قبال ایران و آمریکا انتقاد کرد. وی در روزنامه «یدیعت آحارونوت» نوشت: «بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر سابق نیز در فراهم کردن طرح جایگزین در صورت شکست دیپلماسی با ایران ناکام بود». وی مدعی شد که ایران تنها چند ماه با آستانه هسته‌ای فاصله داشته و بنت تنها به لفاظی علیه ایران می‌پردازد. وی گفت: «گستاخی و لفاظی‌های توخالی، راهی برای ادامه نبوده و تنها اسرائیل را ضعیف‌تر کرده و توانایی‌اش برای دفاع از خود را به حداقل می‌رساند». «ایهود اولمرت» نخست‌وزیر سابق رژیم صهیونیستی نیز چند روز پیش در سخنرانی، هدف لفاظی مقامات این کشور علیه ایران را فاش کرد. اولمرت در سخنانش گفت که تمام آمادگی‌ها و اقداماتی که اسرائیل مدعی است برای حمله به ایران انجام می‌دهد باهدف ترساندن آمریکایی‌ها به جای ایجاد قابلیت‌هایی برای آسیب رساندن به برنامه هسته‌ای تهران است. این مقام سابق رژیم صهیونیستی گفت که اسرائیل هرگز به تأسیسات هسته‌ای ایران حمله نخواهد کرد و وی از ۱۰ سال پیش به این نتیجه رسیده که تخصیص بودجه و آماده‌سازی ارتش برای حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران، تنها هدر دادن میلیاردها دلار است.

◀ «رئیس» روز دانشجو به دانشگاه شریف می‌رود/ آیین بزرگداشت روز دانشجو با عنوان «صریح، شفاف، دانشجویی» ساعت ۱۰ صبح روز سه‌شنبه ۱۶ آذر با حضور آیت‌الله رئیسی در دانشگاه شریف برگزار می‌شود.

◀ چالش اصلی پیشرفت مذاکرات! وزارت امور خارجه ایران در پیامی توثیتری نوشت: «کاملاً واضح و روشن است که بی‌میلی آمریکا برای برداشتن همه تحریم‌ها، چالش اصلی پیشرفت مذاکرات است. ما بر این باوریم هر زمانی که دولت آمریکا کارزار فشار حداکثری را کنار بگذارد و اروپایی‌ها عزم سیاسی لازم را نشان دهند، راه برای دستیابی سریع به توافق باز خواهد بود. آن‌ها مایل نیستند امتیازاتی را بدهند که به وضوح در برجام قید شده است، دوماً آن‌ها تمایلی به مذاکره مجدد درباره موضوعاتی که در پیش‌نویس‌های گذشته مطرح شده است، ندارند».

◀ تحلیلگر آمریکایی: تهران به گسست سیاسی با باکو خاتمه داد/ «جاشوا کوسرا» تحلیلگر امور قفقاز و اوراسیا روز شنبه در وبگاه «یوراسیا نت» در خصوص قرارداد گازی تازه ایران، جمهوری آذربایجان و ترکمنستان نوشت: «جمهوری آذربایجان و ایران با مبادله گاز طبیعی به همراه ترکمنستان موافقت کرده‌اند و نزدیکی اقتصادی آن‌ها پس از یک گسست سیاسی، بین دو همسایه تقویت گردید». این نویسنده آمریکایی تحلیل یک وبگاه جمهوری آذربایجان در این زمینه را منتشر ساخت و نوشت، وبسایت خبری «حقیقین» در این زمینه نوشت که چرخش در روابط تهران و باکو نتیجه غلبه آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی، یکی از باهوش‌ترین نخبگان سیاسی ایران بر مشکلات موجود بود.

◀ چرا دلار بالا رفت! امسال با اینکه میزان فروش حواله ارزی صادرکنندگان ۷۰ درصد و میزان فروش اسکناس ارز ۲۰۰ درصد افزایش داشته، نرخ ارز به دلیل انتظارات تورمی و فعالیت‌های سوداگران بالا رفته است. به نظر می‌رسد عامل این شرایط، نگرانی انتظارات تورمی و نگرانی برای حفظ ارزش دارایی است. این نگرانی توسط برخی سوداگران و فعالان رسانه‌ای - سیاسی تشدید هم می‌شود. همین هیجان آفرینی برخی افراد و نگرانی از موج افزایش نرخ ارز موجب شده باوجود تعادل نسبی در عرضه و تقاضای ارز، التهاب در بازار پابرجا مانده و نرخ ارز گاهی افزایش پیدا کند.

◀ نقش بندر ایرانی در اتصال سه قاره! چابهار مسیر اتصال ۳ میلیارد نفر جمعیت در سه قاره روی کره زمین است و هزینه تحریم‌ها علیه ایران را بالا می‌برد. کارشناسان می‌گویند رقابت بازارها حالا بر سر حمل‌ونقل و هزینه‌های آن است، موضوعی که بندر چابهار در آن می‌درخشد. برآوردهای بین‌المللی می‌گوید چابهار در آینده نزدیک جایگزین کانال سوئز می‌شود، چراکه مسیر بار و کالا را نسبت به سوئز ۱۶ روز کاهش می‌دهد. غیرقابل تحریم شدن چابهار برای همیشه منوط به راه افتادن این خط ریلی بوده که ۱۱ سال در حال ساخت است.

خبر ویژه

ارز ۴۲۰۰ تومانی حذف نمی‌شود

رئیس‌جمهور در گفتگوی زنده تلویزیونی با مردم گفت: «دولت دست‌های ناسالم اقتصادی را قطع می‌کند. در قانون ۸ میلیارد دلار برای کالاهای اساسی پیش‌بینی شده بود؛ اما دولت قبل آن را در ۵ ماه مصرف کرد و وقتی دولت را تحویل گرفتیم کل ارز ترجیحی خرج شده بود. تلاش می‌کنیم ارز ۴۲۰۰ تومانی را به جای دلالتان به مردم بدهیم. مردم را در تصمیمات اقتصادی غافلگیر نمی‌کنیم». پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس نیز در خصوص تصمیم درباره ارز ۴۲۰۰ تومانی، تأکید کرد: «در مجلس و دولت بحثی درباره حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی وجود ندارد و فقط نحوه تخصیص آن تغییر خواهد کرد. مافیای واردات نمی‌خواهند تصمیم درستی در حوزه ارز ترجیحی گرفته شود. ما از ابتدا با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی مخالف بوده‌ایم نه فقط در این مجلس بلکه در مجلس گذشته نیز این موضوع مطرح شد اما نمایندگان مجلس با آن مخالف بودند».